Suomen Palautuspakkaus Oy (Palpa)

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta perjantai 09.03.2018 klo 09:00 / E 5/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: E 5/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: Kiertotalouspaketti 2018 / Asiantuntijalausunto

Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt asiantuntijalausuntoa EU:n kiertotalouspaketista. Kiitämme mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto ja toteamme seuraavaa:

Suomen Palautuspakkaus Oy pitää tervetulleena komission aloitetta kiertotalouden konkreettisesta edistämisestä. Myös Suomen kanta EU:n muovistrategian, materiaalin kierrätyksen lisäämisen ja roskaantumisen hillitsemisen suhteen on oikean suuntainen.

Juomapakkausten kierrätysjärjestelmä on hyvä esimerkki toimivasta kiertotaloudesta, jossa pakkaukset suunnitellaan alun alkaenkin niin, että niistä saadaan laadukasta uusiomateriaalia. Palpan järjestelmissä sovelletaan lisäksi suljettua kiertoa, sillä valtaosa uusiomateriaalista käytetään uusien juomapakkausten valmistamiseen. Näin ollen pidämme tärkeänä sitä, että komission tavoitteisiin kuuluu tuotesuunnittelun kehittäminen kiertotalouden periaatteiden suuntaan.

1. **EU:n muovistrategia**

   EU:n muovistrategian tavoitteena on tehostaa muovin talteenottoa ja kierrätystä sekä tuotesuunnittelua, joka edistää muovituotteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Juomapakkausten kierrätysjärjestelmän näkökulmasta Suomessa on tähän hyvät edellytykset.

   Pantillisia PET-muovipulloja palautettiin viime vuonna noin 400 miljoonaa kappaletta ja niiden palautusaste oli noin 91%. Vielä korkeampi palautusaste oli alumiinitölkillä (94%) josta saatavaa materiaalia kertyi noin 17.600 tonnia uusien tölkkien valmistusta varten.

   Suomessa näihin korkeisiin palautusasteisiin vaikuttaa useampikin tekijä. Ensinnäkin suomalaiset ovat tottuneet kierrättämään juomapakkauksia. Toki ympäristötietoisuuden lisääntymiselläkin on vaikutuksensa, mutta voi sanoa, että Suomeen on kehittynyt kulttuuri, jossa juomapakkaukset laitetaan kiertoon.

Toinen tekijä on laaja keräyspisteverkosto, jonka palautuspisteet sijaitsevat siellä, missä ihmiset asioivat muutenkin. Lisäksi palautuspisteissä on toimiva tekniikka, jolla itse palautustapahtuma on tehty helpoksi. Pantti on kolmas osatekijä, joka kannustaa kuluttajia kierrättämään juomapakkaukset.

Onnistuneen järjestelmän taustalla on viranomaisohjausta, mutta myös muovistrategiassa mainittua toimijoiden välistä yhteistyötä. Kyseessä on juomateollisuuden ja kaupan vapaaehtoisesti perustama yhteistoimintajärjestely, jossa järjestelmän jäsenet saavat vapautuksen pakkausverosta.

2. Kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön rajapintojen tarkastelu

EU:n kiertotalouden toimintaohjelman päätavoitteisiin kuuluu kiertotalouden mahdollistaminen ja huolta aiheuttavien aineiden poistaminen tai vähentäminen.

Palpan omien kokemusten mukaan tässä päästään hyviin tuloksiin käyttämällä ennalta määritettyjä tuotespesifikaatioita, jotka sulkevat pois kierrätykseen kelpaamattomat tai sitä haittaavat aineet.

Esimerkiksi kierrätysjuomapulloissa on tarkat spesifikaatiot sille, minkälaiset pakkaukset voidaan hyväksyä järjestelmään. Sen lisäksi ne voidaan viivakoodin avulla tunnistaa järjestelmään asianmukaisesti rekisteröidyiksi ja siten kierrätykseen kelpaaviksi.

Tämän prosessin lopputuloksena saadaan korkealaatuista ja elintarvikekäyttöön kelpaavaa uusiomateriaalia, jonka korkeampi arvo auttaa alentamaan järjestelmän kustannuksia ja sitä kautta jäseniltä perittäviä kierrätysmaksuja.

Uskomme, että myös muovistrategian suhteen edellä kuvatun kaltaisten menettelyjen käyttö tukisi kestävää kehitystä, ehkäisisi jätteen syntyä ja säästäisi luonnonvaroja.

Helsingissä 8.3.2018

Pasi Nurminen
Toimitusjohtaja
Suomen Palautuspakkaus Oy